

САНА ОЛОХ

Хайаа
1931 сая алатынны
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

№ 97 (4520) 1974 сая. Атырдыах ыйын 10 күнү 2 харчы
СУБУОТА

ПЯТИЛЕТКА ТУТААХ СЫЛА

БАСТЫННАРГА ТЭННЭЙН!

1974 СЫЛ СЭТТЭ ҮЙЫН ТҮМҮГҮНЭН ҮҮТ ЫАМА

Бастагы колхозкара үүт ыамы былаана, икискэ—туолуу-
та (үбүскэ-төрдүскэ—бас ыйа уонна от ыйа).

ФЕРМАЛАР

«Юбилейнай» (Эрилик Эристини), старшай—А. Т. Кузьмина,	1256	1743	740	740
Таатта Чарыга (Ленин), старшай—Х. С. Дьячковская	1095	1458	511	593
Сэмэн Сайылыга (Эрилик Эристини), старшай—М. Н. Старостин	1245	1440	718	754
Балыттыма (Эрилик Эристини), старшай—М. Е. Иванова	1147	1420	670	753

ЫАНЫЫКСЫТТАР

Кузьмина А. Т. (Эрилик Эристини)	1820	2890	1057	1067
Константинова М. М. (Ленин)	1170	1859	540	686
Тарабукина В. И. (Эрилик Эристини)	1968	1848	884	919
Носова Л. И. (Эрилик Эристини)	1561	1833	741	852
Манарова У. Е. (Субуруускай)	1492	1787	766	684
Дьячковская Х. С. (Ленин)	1239	1759	554	741
Диодорова В. Н. (Ленин)	1655	1763	672	806
Тытова А. М. (Эрилик Эристини)	1070	1748	660	746
Дьячковская А. П. (Ленин)	1085	1692	500	639
Старостина М. Н. (Эрилик Эристини)	1300	1675	759	851
Сефренова Л. И. (Эрилик Эристини)	1206	1632	649	644
Флегантова Т. П. (Эрилик Эристини)	1235	1609	630	729

Атырдыах ыйа — быһаарылаах ый

ХАС КҮННЭТЭ ҮРДҮК ТАҕААРЫЛААХТЫК ҮЛЭЛИЭБИҥ

Общественность күүһүн киэҥник туһаныахха

★

★

★

РАЙСОВЕТ ИСПОЛКОМУГАР

Оттоохунга маассабайдык тахсыабыҥ

Оттоохун былаан атырдыах ыйын 5 күнүсү-
ви турутунак оройуон үрдүк 11,7 эрө быры-
һыан толоруллан иһэринэн уонна сүөһү аһылы-
гы бэлэмнээһини хаалыттан таһаарар туһунан
Саха АССР Министрдарын Советын уураары
олоххо киллэрэр. Маатай райсовет исполкома
маннык уураары ылына:

Оройуон киинин хааччылар тэрилтэлэриттэн
ураты бары промышленнай, тутар, учурден-

ческой уонна общественной тэрилтэлэрин бары
үлэһиттэрин шэфтээх хаһаайыстыбаларыгар
оттоохунга атырдыах ыйын 12 күнүттэн 21 кү-
нүгэр диэри, 10 хонук устата, таһаарарга. Бу
кэмэ нэһиллэктэр Советтарын исполкомнара
мнэстэс баар сулууспалаахтары сүөһү аһылы-
тын бэлэмнээһингэ маассабайдык туруоралла-
рын тарыйахтар соруудахтала.

Икки төгүлүнэн элбээн

— Биһиги ааспыт сылта об-
щественнай сүөһү аһылытын сө-
бөтүөннээһингэ күүсүт тий-
һэринэн көмөлөспүбүт. Эрилик
Эристини аатынан, Ленин ааты-
нан колхозтарга уонна Субуруу-
скай аатынан совхозка барыта
100 тоннамы оттообуһут. Ити-
үтүбүһүн бэйэбитигэр 80 тон-
наны бэлэмнээһинит, — диир э-
үүт оройуоннаагы комбинатын
директора Н. П. Григорьев биһи-
ги корреспонденттэ ыйытыгыт-
гар. Итинтэн салары:

— Оттон быһыл шэфтээх Эри-
лик Эристини аатынан колхоз-
путугар 25 тоннамы оттоон биз-
рэгэ былаан тирдэллэбит. Ви-
дигин приемщик Б. Л. Колесов

салайааччылаах звено өһө от-
туу сылдыр. Кээри күнүсүгө
киинэхэ тахсан көмөлөһөргө бы-
һаарылаан олоробут. Киин аһа-
раттан 12 киини үлэсэ ыһа-
быт.

Звено биэр охсор, биэр мун-
һар маасынаалаах. Коллектив
барытын күүһүн түмэн, тир-
дэллэбит былааны икки бүт то-
лорорго сорууттаныбыт. Оройуон
киини предпринималара быһыл-
гы күрдүк сылта шэфтээх хаһа-
йыстыбаларыгар оттоохунга
үчүгэй көмөнү ыгорор илэстээх-
пит. Онон аһыл коллективтар
эмэ биһиги күрдүк көхтөөхтүк
туруулардыгар ыһырабыт, —
диир Николай Прокопьевич.

— Оттон комбинат бэйэтин
иһадагыгар туттар отун бэлэм-
нээһингэ Н. С. Филиппов сала-
лар 10 киһилээх звенога үлэ-
лир. Киһилэр эмэ былааннаах
оттору киһиан чөмчөттөрбүт
диги бадалаахтар, — директор
итинник түмүктүүр.

Ходуһага, фермага

Оройуоннаагы Культура дьэ-
тин иһинэн тарыллэбит 10 ки-
һиттэн састааптаах «Саһарда»
агитбригада совхоз Соловьевтаа-
ры өлөдөннөтүгэр тийһэн Ми-
рыда бөһүөлөгэр, сайылык фер-
маларга уонна оттуур звеноларга
ылдыыттаата.

Отчуттар уонна ферма үлэһи-
тэра ИБСЛС райкомун тарыйар
отделын сэбиэдэсэ В. Ф. По-
селской аан дойду билигин ба-
лаһыаннаатын, Саха сирин өгө-
руулаах күүстөрүн сайынаары
жаскиллэрин уонна оттоохун сө-
руктарын туттарынан өгөрбүт
бөсөдөтүн бөрө сөһүрдилэр.

Бу уус-уран самодеятельность
дьоуус коллективны ырыалары-
тойуктары, үнүкүлэрин асты-
лан туран иһитилэр-көрдүөр.
Ол күрдүк. Елена Иванова
«Тааттага», «Олунэ эбикэм»,
Евдокия Соловьева «Айан ырыа-
та», «Тайаһар», Николай Саввин
«Сүрүк», «Тантаныһын», Васи-
лий Кузьмин «Санылыһын төрө-
бүт алаасын» диги ырыалары,
Василий Посельской киреэтин
уонна сахалык өхтөөх үнүкүлэ-
ри дьоһунуу толордулар.

Күүрээһинэх үлэ киһинтэн
үлэһиттэр культурнайык сы-
һаналарын тарыйар, бэртээхэй
концерт кэһиллээх талааннаах
ылдыыттары ходуһа, сайылык
айы көтөһэллөрө биллэр.

Биһиги көрр.

ЗВЕНО ТЭРИНЭН

туурунан оттууллар. Мунһууга,
бугулааһыныа үөрэнээччилэри
илдэ сыдыааллар.

Сыгыһыттар бу күнүртэ 300
центнер оту кэбистилэр. Киһи-
лэр былааннаах 1100 центнердэ-
рин толорор иһитигэр кыһаналлар.

П. ЛЕБЕДЕВ.

Е. МАССАЕВ.

«Толоруохпутугар диэри...»

Сибээс оройуоннаагы үлэһин уонча киһи диирэр. Киһилэр
коллектива шэфтээх Кара Маркс
аатынан колхозтутар 25 тонна
оту бэлэмнээн тутураахтаах.

Бастагы маассабай субуотун-
һуука 30 киһи кытылыта.
Одьулуун сарыгар—Баһадай
Алаһыгар колхозтан 7 киһилээх
звено оттуу сылдыр. Бу сары-
га өһө үлэс коллективтатан

СЫЛАҢ. Субуруускай ааты-
нан совхоз биллилээх сыгыһы-
та Семен Васильевич Макаров
8 киһилээх звено тэринэн, бы-
һыл эмэ ходуһага хоно сылдыр,
общественнай сүөһү аһылытын
сөбөтүөннээһингэ көхтөөхтүк
кыттар.

Киһи бөһүтүн сыгыһыттарын
Н. Дьякованы, М. Башарыны,
В. Дьячковскайы кытта иһи хо-

Д о й а у
баһыналардыгар

ССРС КСУ даннайдарынан, атырдыах ыйын 5
күнүсүгө турутунак дейду колхозтарыгар уонна
совхозтарыгар 37 нэлүйүн 139 тыһыынча гек-
тарга туурахтаах уонна бөбөвай (мунурузата
суох) нультурапар быстарылынылар. Бу киһилэ-

ри ыһыы 31 бырыһыаныгар тэһнээр.
Быһыллыбыт бурдук үс гыммыт иһититтэн
орууга астанна.

ССТА.

РАБОЧАЙДАР СИТИҤИЛЭРЭ

«СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» ОТ-
ДЕЛЕНИЕТА. Мастерскойдар-
тан сыл сэттэ ыйыгар араас
маркалаах 57 трактор уонна
киһи 25 дигателлэра өрө-
мүөнүнэн тарыстылар. Ол
алта пятилетка туттаах сылы-
гар коруаллүбүтүттэн—75 бы-
рыһыһынара, оттон дигател-
лэриттэн—57 бырыһыһынара.
Бу кэмэ 10 онугар 14 авто-
машина өрөмүөнү барда. Тех-
ника ити көрүһүнүн чөлүгэр
түһөрүнэ ааспыт сыл туһаан-
наах кэмнээбэр үлэ-хамнас
кэмэһэ биллэрдик улаатта.

Отделение үрдүкүн валовой
бөрдүүкүсүһүн өһөрүү уонна
батырын соруудахтара 104 бы-
рыһыһыһынан толорулунулар.

ТИПОГРАФИЯ. Полигра-
фистар пятилетка туттаах сы-
лыгар балаача ситиһиилээх-
тик үлэлээн иһэллэр. Маһа
сахалы кэмисэр уонна ха-
чыстыбаалаахтык толорууга
улахан болдомтону уураллар.
Валовой бөрдүүкүсүһүн өһөрүү
кэмэһэ 1973 сыл сэт-
тэ ыйыһаагар 17,6 бырыһы-
һыһын улаатта. Ол түмүгэр
былаанга коруаллүбүтүнээбэр
1,4 тыһ. солк. элбэх бөрдүү-
күсүһа барилиһэ.

ЛЕСОУПЕК. Оройуон ки-
һини оттуу маһынан хааччы-
ыр аһаһаах бу тэрилтэ ра-
бочайдара барыта 7729 кубо-
метр маһы сөбөтүөннээһини.

Ити ааспыт сыл бу кэм-
нээбэр 1078 кубометриһын
«рудк. Маһы мнэстэс киллэ-
рини» шөфтар былааннарын
113 бырыһыһын толорон, 6207
кубометры тастылар.

Онон валовой бөрдүүкүсү-
һүн өһөрүү баһыраһыһы-
һаагар 6 бырыһыһыһын, от-
тон киһини батырыа 7,6 бы-
рыһыһыһынан үрдэтэ.

ПРОМКОМБИНАТ. Комбинат
рабочайдара сэттэ ыйдаах бы-
лааннарын 109 бырыһыһын то-
лорон кэллэлэр, ол иһигэр от
ийдааһыһыһыһын—145 быры-
һыһын.

Маһа 1086 кубометр ту-
туу маһа таһылыһына, 95,7
тыһ. солк. суумалаах иһаба
онһулуһуна уонна 106 тыһ.
устуука кириһиччэ бэлэмнэ-
нэ. Бөрдүүкүсүһа бу көрү-
һигэр сэттэ ыйдаах былаан
аһыраһыһына. Ол эрээри таһы-
һы тигин, пилотпродуцияһы
уонна тутуу деталлары өһө-
рон таһаарыа былааннара
армаһыһын туолбтылар.

ОЛОХ-ДЬАНАХ КОМБИНА-
ТА. Иис сыла 34,7 тыһ. солк.
суумалаах бөрдүүкүсүһүн
һигэр, былаанга 200 солк.
аһарда. Атах таһаһын өһө-
рөоччулар сэттэ ыйдаах со-
рудаһыһын 174 бырыһыһын
толорон, хаһа да сыахтаарар
үрдүк көрдөрүүлэһинилэр.

Ити эрээри атах таһаһын
өрөмүөнүн уонна дьаһо тари-
һын өһөрүү былааннара туол-
бакка иһэллэр.

Биһиги көрр.

СОРУКПУТ — ЫТЫЛЛЫБЫТ ҮЛЭЛЭРИ САЛГЫ КҮҮҮРДҮҮ

Партийнай докумуоннары уларытыа партийнай тэрилтэлэр олохторугар сүткэм суолталаах сооптунан буолла. ССКП РК 1-м ыһыаары (1972 с.) Илэу-мун уураары олоххо киллэрингэ Сүбүрүскэй аатынан совхоз партийнай тэрилтэгэ үгүс орут-тэах партийнай-тэрийэр, партий-лай-политическай үлэни ытта. Олор түмүктэригэр партийнай тэрилтэ тэрээһин өттүнүн бөдөр-гөтө, коммунистар оруоллара уонна активностара үрдэтэ.

Совхозтаагы партийнай тэрил-тэе барыта 124 коммунист учуокка туар. Партийнай доку-муоннары уларытыа хас бирдин коммунист политическай уонна үлэ-үлэ активностар үрдэтинигэр ара буолбакка, кини персональ-най эппиэттэрин күүһүрдүүтэ, партийнай дисциплинанын бө-бөргөтүүгэ уһулучу улахан суолталаах. Совхоз парткома уонна цеховой партийнай тэрил-тэлэр бөдөрлөрө бу сүткэм поли-тическай бөһүрүөхү олоххо кил-лэрингэ тэрийэр үлэни былаан-наахтык ыттылар.

Партийнай уонсай муньах-тарга докумуоннары уларытыа бөдөрлөһүн уонна уларытыа муньах түмүктэргэ үрдүк таһым-наахтык, кини эппиэттэрин, коммунистар активнай кытты-ларын ыттылыһылар. Партия сирдин, салайар оруолун, пар-тийнай докумуоннары уларытыа суолтатын тустарынан комму-нистическай үлэ курбууоттарыгар, үгүс ахсааннаах лекцияларга, бөдөрлөргө кини өйдөтүү, про-пагандистскай үлэ барда. Кыһал муньуктарга, библиотекаларга аналлаах муньуктар тэриллэ-тэргэ.

Партийнай докумуоннары ула-рытыа бөдөрлөһүн кэмингэр бирдинлээн коммунистар доку-муоннарын свержааһын буолла.

Партком уонна цеховой пар-тийнай тэрилтэлэр бөдөрлөрө пар-тия Устаабын көрдөбүлүнүн то-дорбот, партийнай дисциплина-нын кэһэр 26 коммунистары кытта бөдөрлөһүнүн ытты-лар. Ол түмүгүн партийнай уон-сай муньахтарга туруоруллубут. Итинэн сибистээн сорох комму-нистар бэйэлэрин итэбэстэрин туоратыага соһтоох сыанабыл бөдөрлөһүн көппөрүөт суолга тү-дүлүр. Кинилэр оруоллорун М. М. Кириллина, Е. Е. Седаницев, Н. С. Захаров, С. С. Федоров, Н. С. Платонов, М. А. Федорова, М. Д. Кириллина г.д.а. бааллар. Ол араары ыттылыабыт бөдөрлө-лөһүнүн сөһтөө түмүгү өһөс-тунмакка уонна партия Устаабын көрдөбүлүнүн кэһини салгыт таһаарынар, Сылгытаагы пар-тийнай тэрилтэтэн М. И. Ного-

вацын, Соловьевтар партийнай тэрилтэтэн Н. Д. Семенова пар-тия чилиэннэтин уһулунулар. Маны тэһинэн урукку өттүгэр партийнай сэмэргэ тардыллыбыт коммунистартаан партийнай ми-нэрлэрин соһулунна.

Ыттылыабыт тэрийэр уонна политическай үлэлэр түмүктэ-рэр коммунистар эппиэттэстэ-р уонна активностара үрдэтэ. Би-һини партийнай тэрилтэбитигэр үдэ бары салааларыгар үгүс хо-лбурду көрдүр коммунистар элбэхтэр. Кинилэр оруоллорун механизатор Н. Г. Селенцев, бо-роон көрөчү М. У. Данилова, машинисттар М. К. Дорогуно-ва, Т. Д. Седаницева, С. Г. Криво-

шапкин, бригадир Н. Ф. Криво-шапкин, отделение управлюйа С. П. Макаров, өһтөп да атыттары ааттатылаахха соһ.

Партийнай докумуоннары ула-рытыа өрдүк тэрээһиннээхтик Б. П. Баншев секретардаах Сыл-гытаагы, Н. Г. Собанин секретар-даах Соловьевтаагы цеховой пар-тийнай тэрилтэлэргэ барда. Бу партийнай тэрилтэлэр коммуни-стар оруолларын уонна эппиэттэ-стэрин үрдэттигэ, тэрийэр, маасса орутуттар маасса-бай-политическай үлэни күүһүрдүүтэ кырата суох үлэни ыттылар. Ол түмүгэр Сыл-гыт уонна Соловьев отделениелара совхозна социалистическай күөт-лэһини кыайылаахтарынан хас-тыа да төгүл буолулар.

Партийнай тэрилтэ иһингэр партия кэксэтин бөдөрлөтүү уон-на бастын дьомһоруна, бастатан туран комсомолчелартан, рабо-чайдартан халгатын соруа ту-руоруллубута. Бу сөрүтү төлө-рууга биһини ситэтэ суох үлэ-лэстэбит. Кэлин икки сыл устата ССКП чилиэннэр кандидатынан баара-суога 9 киһини ыттыбыт. Бу арыллар, Маша Хатынтаагы (секретарь А. А. Сивцев), Сыл-гытаагы (секретарь Б. П. Бан-шев) партийнай тэрилтэлэргэ си-тэтэ суох үлэлэттилар. Эдэр ком-мунистары кытта үлэ, кинилэ-ри үүннэрингэ уонна кинилэр эппиэттэстэрин үрдэттигэ уһу-лучу бөдөрлөтүү уурулар. Би-һини туругууан бөһүөх 18 эдэр коммунистар учуокка ту-рулар. Кинилэртэн үс киһи от-делениеларга управлюйадыры-нан, түөрт киһи советскай, ком-сомольскай салайар үлэлэргэ уонна сорохтор бригадыринан, агрономунан үлэлэттилар.

Эдэр коммунистары кытта партийнай тэрилтэлэр үгүс орут-тэах үлэни ыттылар. Ол курдук, кинилэргэ партийнай соруудахтар бөдөрлөһөр, ону хайдах төлөрү-лэрэ хөһүрүөллөр. Бэйэлэ-рин идейнай-политическай би-һинилэрин үрдэтинилэригэр улахан бөдөрлөтүү уурулар. Партийнай үлэ-үлэ курбууоттарыгар үөрэн-нэлэр, пропагандастарын, агит-татордарынан, политинформатор-дарынан үлэлэттилар. Тэрийэр үлэ-үлэ дьобурдаах таһаарыстары үөрэххэ ыттылар, кадры бөдөрлө-һүн, өһтөп да атын үлэлэр бард-лар.

Партийнай дисциплинанын салгыт бөдөрлөтүүтэ, коммуни-старын ирдэбили күүһүрдүүтэ сүрүт бөдөрлөтүү уурулар. Ол араары сорох бирдинлээн таһа-арытар өттүлэртэн партийнай дисциплинанын кэһини чакчы-лара өһө таһаарылына. Ол курдук, итинэн соһо суох бы-һылыгы коммунистар Н. А. Ле-вин, С. С. Борисов, С. Г. Ного-родов таһаардылар.

Биһини партийнай тэрилтэ-битигэр докумуоннары уларытыа бөдөрлөһүн уонна ыттыа кэ-мингэр үгүс орутуттар партийнай-тэрийэр, идеалистическай-итэр уонна тэрээһин-техническай үлэ-лэр ыттылыһылар. Бары ком-мунистар В. И. Ленин мөһтө-нөөх партийнай биһнэти ытты-лар. Биһини иһини сорукупту-нан ыттылыабыт үлэлэри сал-гыт күүһүрдэн, баар итэбэстэ-рин туоратан уонна коммунистар салайар, тэрийэр оруолларын үр-дэтэн, тохсус патилетка тутуах салгыт төсүдөрүөннэй былаан-нарын ситиһиллэхтик төлөрүүнү хааччылаа буолар.

Биһини кэһигэ партийнай тэрилтэ уонна бары коммунистар саамай эппиэттэах уонна бой-бой соруутарын быһылытынан общественнай сүөһүнү аһылыгы-нан төлөрү хааччылыага совхоз бары үлэлэттирип, обществен-ны бүтүүнүн түмөн былааны төлөрүт туруорулар.

А. КРИВОШАПКИН,
Сүбүрүскэй аатынан совхоз парткомун секретара.

В ИНИЦАБА Украинатаагы сүөһү аһылыгын наунай-чинчийэр института үлэллэр. Ученыйдар производство сиппит-хоппут технологияларын өкөрүү-нан, сүөһү аһылыгын уурууну уонна туһаныны үвэтиннэн дьарыктаналлар.

Саха АССР Министрларын Советыгар,
ПССУОС Президиумугар

ОТ ВИТАМИННААХ ЭЛБЭХ МЭЭКЭТИН

Республика Министрларын Со-вета уонна ПССУОС Президиума от мээкэтин бэлэмнир АВМ-04 (0,65) агрегаттар үлэлэрин күү-һүрдэн үрдүк көрдөрүүлэри сити-һэргэ республикатаагы конкурс усулуобуйаларын бигэрэтиилэр. Үлэлиттэр депутаттарын өрө-йуоннардаагы, куораттардаагы Советтарын исполкома, тыа хаһаайыстыбатын, соһтүөһкэ рабочайдарын уонна сулууспа-

лаахтарын профсоюзун эбэ-Саха АССР Тыатын хаһаайысты-батын министерствота агрегаттарга үлэллэр коллективтар республикатаагы конкурс усулуобуйаларын бигэрэтиилэр хааччылар тэрээһин дьаһаллары ылаах тустаахтар.

Республикатаагы конкурс 1974 сыл атыаннын 1 күнүгэр түмүктэниэ.

1974 сылга АВМ-04 (0,65) агрегаттарынан от витаминнаах мээкэтин бэлэмнээһингэ республикатаагы конкурс

УСУЛУОБУЙАЛАРА

Конкурс кыттылаахтарынан АВМ-04 (0,65) агрегаттарынан «Якутский», «Нам», «Хатас», М. Аммосов аатынан, «Өкүм», Ленин аатынан, «Димитровский», «Кариэстээх», Сүбүрүскэй аатынан, «Амма» совхозтар, Якутскай таһынаагы жотор фабрика уонна Похровскайдаагы ОПХ буолаллар.

АВМ-04 (0,65) агрегаттарынан от витаминнаах мээкэтин бэлэмнээһингэ өрдүк үрдүк көрдөрүүлэри ситиһит агрегаттар коллективтара республикатаагы конкурс кыайылаахтарынан аарыллыахтара. Кинилэр баччалыттан итэбэһэ суох уонна мээкэни бэлэмнэхтээхтэр: I мизэстэ—350 тоннаны, II мизэстэ—300 тоннаны, III мизэстэ—250 тоннаны.

Витаминнаах от мээкэтин бэлэмнээһингэ конкурс кыайылаах-тарыгар үс биринтөөх мизэстэ олохтонор. Көрүхсө кыайылаахтары-нар аарыллыахтара.

АВМ-04 (0,65) агрегаттарынан бастагы мизэстэбэ таһылаах агрегат коллективтар легковой автомобиль фондаты көрдүлөр уонна харчынан 1000 солкуобайдаах бириэмийэ.

Иккис мизэстэни ыһыт коллективка кыранымса таһылаах турбаага чөптөһүлүбүт түөрт түрүстическай путенка барылар уонна 500 солкуобайдаах харчынан бириэмийэ.

Үһүс мизэстэни ыһыт коллективка—500 солкуобайдаах харчы-нан бириэмийэ.

Үлэ кээһигэ от күөх маассагыттан уонна зеленкааттан төһө иккэ соһтүөһкэһыттан быһаарыллыага. Совхозтарга бириэмийэлэри Саха АССР Тыатын хаһаайыстыбатын министерствота төлөрүт.

СНИМКА: институт лабора-хаачыстыбатын анализин өкө-ториятыгар. Младшай наунай роллор.

сотрудник Л. Проппенко уонна лаборантка Г. Зайкина сиилэ

Е. КОПЫТА фотот.
ССТА фотохрониката.

Агитаторга, политинформаторга нөмө

ОРОЙУОН ХАҢААЙЫСТЫБАЛАРЫН СҮӨҮҮ ИИТИИТИГЭР 1974 СЫЛ

	Ынах сүөһү				Ол иһингэр ынах				Сылгы				Ол иһингэр биз				Ынах төрөтө		Ынах сүөһү өлүүтэ		Ол иһингэр ньары	
	былаан	туолла	%	1973 с. ±	былаан	туолла	%	1973 с. ±	былаан	туолла	%	1973 с. ±	былаан	туолла	%	1973 с. ±	1973 с.	1974 с.	1973 с.	1974 с.	1973 с.	1974 с.
Ленин	2560	3058	119,4	+147	1040	1019	98,0	-17	2770	2957	106,7	-89	1380	1399	101,4	+12	692	738	133	135	105	78
Э. Эрнстенин	4570	5718	125,1	-14	1855	1752	94,4	-119	3200	3556	111,1	+84	1550	1623	104,7	+78	1546	1523	120	127	74	67
Калинин	1780	2032	114,1	-19	725	687	94,7	-2	900	1153	128,1	+37	450	489	108,7	+29	501	551	50	98	19	60
Кара Маркс	1730	2043	118,1	-119	700	693	99,0	-5	730	731	100,1	-53	360	331	91,1	+22	597	486	53	64	38	11
Сүбүрүскэй	7130	7776	109,1	-478	2780	2415	86,9	-59	4240	4777	112,7	-97	2110	2041	96,7	+66	1895	1901	219	242	111	86
Ор. үрдүнэн	17770	20627	116,1	-483	7100	6566	92,5	-202	11840	13174	111,3	-118	5850	5883	100,6	+207	5231	5199	575	666	347	302

СҮНГКЭН ТУТУУ ПЛОЩАДКАТА

БИНИН ДОЛДЫВУТУН сүнгэн тутуу площад-
катам аягдсан. Билин биини ханх
да гусарствотар алдир тутуу. Сыллати
национальнай дохуот сүүрбача биригдэн сү-
рүн фондлары киндиртэ, тусарымта өрсөктө-
төвөр. Ааспыт нэтидэткэра уонна төхөсү пати-
летка үс апар сыллар ол икки төгүл кэринэ
үүнэ. Бу кэинэ үс тэһиинчтэн тахса бодот
промышленнай предприятелэр уонна объект
туһаа киллэрилиннэлэр, өттөн олорор дималар
тутуу кээмэйэ 50 бырыһиан улаатта.

Средстволар үгүс өттүлэрэ уруккүтүн күрдүк
научнай-техническэй прогресс тутуу тутуулар са-
лааларга уурулар. Ол — энергетика уонна элек-
троника, металлургия уонна масыһаны өгөрүү,
химия уонна нефть өгөрүү. Быһаа Ленинградтаа-
гы АЭС-ки, Троицкайлаагы (Челибинскай уобала-
с) уонна Рязанскайлаагы ГРЭС-тэргэ бодот
энергоблоктар үлээһин эрэллэр. Болдьору быдан
эрдэһин Ардха-Сибирдээри металлургическай
заводка (Кемеровскай уобалас) улахан кыахтаах
кислороднай-конверторнай сыах бастагы учара-
та тутулуна. Иккис манньк гитант Новолипец-
кайлаагы заводка үүнөн тахсан иһэр. Бу икки
универсальнай комплекстар дойдуга 1974 сылга
ыларга быһааннамыт мстаала өгөрүү үүнүү-
түн барытын кэринтэн биригдэтэр.

Тутуучулар улахан кыаһымыларын Орөн-
бургскайлаагы таһы өгөрөр завод бастагы учар-

ратын уонна Харьковскайлаагы турба заводтар
(Донецкай уобалас) трубаэлектросварочнай сыа-
гы, Туркменида биан газоконденсатнай сиргэ
Патнахскайлаагы промышлен бастагы комплек-
сын үлээ киллэри буолулар. Сааа кыахтаа-
ры өгөрөөх металлургия, химия, чох промышлен-
наа кыһылар.

Дойду бары тутууларын аарар кыаһыбат —
киинлэр үгүс сүүһүннэр. Оттон бу, букатын
соторутаарыта сааламмыт — сааһай дьобуннаах.
Кинини, Байкал — Амур магистралы, тутууу
хайымы-үйбөт «үй» тутуутунан ааттыллара
мэһинэ буолбатах.

БАМ тутуууу суолтааары? Ол тутуууу
БВСЛЭС XVII съездингэр ССКП КК Генеральнай
секретары таһаарыс Л. И. Брежнев манньк апи-
тэ: «Байкал — Амур магистраль түм тайраны
күрдэттэ ааһаа, Ийэ дойдуга туһаа таһаары-
лаахтаах сүүһүн баай-дуол сытар сиринэн ба-
рыа. Манна дойдуга сааа улахан промышленни
өройуона үлээһин, сааа куораттар уонна бөһүө-
лөктөр тутулуохтара».

Билинтин хас площадка ахсын объекттары тү-
рүһүк үлээ киллэрэр, үлэ халычтыбаачы
туссар уонна себестонноһун намтатар сыла-
лаах социалистическай куоталыһы кэһэтэр-
кэһинер.

ССТА.

Э СТОНСКАЙ ССР. Разверс-
кай өройуон Виру Ягу-
пскайлаагы сельсоветин
территориитыгар үс хаһайысты-
ба: «Рооза» уонна «Виру —
Ягуупи» совхозтар, Эдуард Виль-
де атынан колхоз бааллар. Бу-
бай, элбэх салаалаах хаһайыс-
тыбаларга улахан болонто тул-
саран өгөрүүтэ, үлэһиттэр олох-
торун дьаһахтарыи усулуобуйа-
тын туссарымта уурулар.
Хаһайыстыба бары дьаһа-
нытыгар сельсовет салайар
киинтэ биллэр. Киин председате-
лэ Лембит Ино депутаттар
деятельностарын сабылалаахтык
тарийэр. Сельсовет бастайааннай
комиссиялара производство,
культура, олох-дьаһах проблема-
ларын быһаарыа кероллөр.
СИМОНКА: депутаттар — бас-
тайааннай быһаанымыр-бюджет-
най комиссия чилиэннэрэ олох-
тоох маһаһымыта эркин быһаа-
былалара хайдах тутуһулаах-
рын бэрэбэркэллэлэр.
З. ТАРНПЕА фотота.
ССТА фотехронината.

ОТУЧЧА СЫЛ - СУГЭ ТУТАН

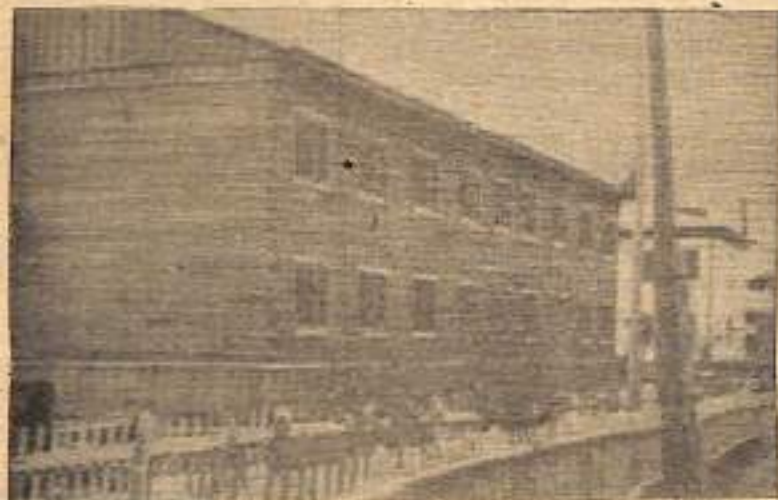
Николай Николаевич Андреев
кырдык нэһиэтин бары үлээ ба-
рытыгар хап күрдүк сытаарас
буола улааһыта. Киин ордук
масса дойдурлааба. Ол иһин эдэр
уол тутуу биригдэттигэр алам-
ныта.

Маа кэрдэн өбөтөр суоран
улааһи-хаһымы турдарына кыа-
һытаа-хотугаа өтө көстөр. Бу
ааскыт отучча сылларга киин
Эрилик Эристини аатынан колхоз
бөрт элбэх ахсааннаах производ-
ственнай уонна культурнай
объектарын тутуһан кэлэ. Ол
быһыгар байыта биригдэрини
салайан өгөрторбүт хотонно, ку-
лууба, колхозтаахтар олорор
дьыһаларэ эмия балачча ахсаан-
наах буолла.

Кэлэн икки сылга киин колхоз
киин стеларнай мастерскайтар
үлэһинер. Онно тутан-хаһан өгөр-
төр түһүтүн араамалара, кини-
рын холуодалара, о. д. а. үгүс
тутуулары кэһэтэллэр.

Николай Николаевич ити ту-
лары хайбах-маһтал үрдүгэр
сыйдыар. Чычаас бөһүөлэһин
бир доһун дьыһаллаах-уоттаах,
үтүө элбэх кэргэһиннэх алаһын
ара баһылыга буолар. Ага дойдуга
көмүсүүр Улуу сэрин акти-
най кыһымылаага сир үрдүгэр
баар араас идэлэртэн бастыһына-
рын талбытынан, тутууччы буол-
бутунан киин тутууун туттар.

Н. ФЕДОРОВ.

Иккилии мэндизэмэниээх дьыһалар

13 М-баах Обьдууруулаагы СПТУ материалнай бааһын хан-
гыһаа кэлэн сылларга тутуу киинни ыһыттылар. Киин уһары-
батыгар үрөннэр корпус, курсаннар олорор дөмнө мастерской-
дар иккилии мэндизэмэниээх дьыһалары арааһтан дьыһаллаан кэ-
һэттэр. Дьыһаа баһуулааһын киин уулуссатын кыһааһаа.

Быһырын 144100 солк. тутуу мотылымта. Оттон быһаа
онордас сыл бастагы апарымтар 129815 солк. сунуулаах кини-
гальнай тутуулар баар буолулар. Манна бырааттымы Украина-
тан кэлбит тэтэһиһилэр биригдэттэрэ өрдүк үкүгүйдик үлэһинер.
Кинилэри аһах үрөһтээх Н. М. Именский салайар. Е. Г. Виш-
няков, П. М. Гресь, В. И. Мосюк, кырдыаһаа коммунист А. В.
Шинюков күрдүк таһаарыһаах үлээһин тутууччулар бааллар.

Биригдэ баһаанын 1548 бырыһыан толорон тутууччулар
бырааһынныктарын көрсөр. Киин тохтоло сыах үлэһиһилэр
тутуу маһын эрдэттэн соторуопкалааһына улахан көбүүүрү бы-
рар. Ол күрдүк, быһырын 4000 үстүгүк бэрэбикэһини кэрдибитэ.
Оттон бу ааспыт сэттэ ыйга 3000-ны балаһыһыта.

Бу күннэргэ СПТУ-га түөрт биригдэ үлэһинер. Ол иһинэр
штукатурдар, монтажниктар бааллар. Кинилэр үрөһ дьыһа-
аһыһытын көрсө 270 курсаннар олорор дьыһаларын дөмнө
производственнай тутууларын балаһ өгөрөн тоһууларга кыһааһа-
лар.

Е. ЛИТВИНЦЕВ.

училище директорын хаһаайыстыбаннай чэһаа солбуйааччы.

СИМОНКА: Игорь Михайлович Именский салайар биригдэ-
тэ түһүтү училище икки мэндизэмэниээх дөһөһөй дьыһаа.

Г. СПИРИДОНОВ фотота.

АТЫРДЫАХ ЫЙЫН 1 КҮНҮНЭЭБИ ТУРУГУНАН КӨРДӨРҮҮЛЭРЭ

Сыагы өлүүтэ		Ол иһингэр кулуун		Эт өгөрүүтэ (центнер) тыһыһаах ыйаһыһынан				Үүт валовой ыама (центнер)				Бир фуражнай ыһахтан ыанна (кг)			Үүтү гусударствона атыһыһаһын (центнер)				Эти гусударствона атыһыһаһын (центнер)			
1973 с.	1974 с.	1973 с.	1974 с.	9 ыйлаах быһаан	туоһа	%	1973 с. ±	быһаан	туоһа	%	1973 с. ±	быһаан	туоһа	%	1973 с. ±	быһаан	туоһа	%	1973 с. ±	быһаан	туоһа	%
50	40	2	—	2500	1233	49,3	+135	8060	8614	106,9	+1118	975	977	100,2	5450	6201	+113,8	+766	2008	1043	51,9	+138
52	39	—	1	3900	2355	60,4	+700	17030	17661	103,7	+177	1047	1192	113,8	11690	12930	+110,6	—445	3424	2215	64,7	+630
17	11	—	—	1200	906	75,5	+307	4550	4296	94,4	—260	880	597	67,8	3080	3004	97,5	—45	1014	852	84,0	+281
16	27	—	—	1200	495	41,2	+164	4420	3778	85,5	—98	884	608	68,8	3080	2770	89,9	+52	1014	449	44,3	+154
66	92	—	—	5600	3689	65,9	+1552	18590	17806	95,8	+482	928	943	101,6	14320	13304	92,9	+8	4740	3696	78,0	+1634
201	209	2	1	14400	8678	60,3	+2858	52650	52155	99,1	+1419	961	934	97,2	37620	38541	+102,4	+597	13100	8309	63,4	+2877

Государственный статистический комитет РСФСР

